

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2019 roku, Sąd Rejonowy w Skierniewicach zasądził od pozwanego W. S. na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 8.726,72 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 27 lutego 2018 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.117 zł tytułem kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie:

- art. 233 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej a nie zaś swobodnej oceny dowodów polegającej m.in. na:

- zaniechaniu dokonania oceny wiarygodności dwóch dokumentów historii rachunku poprzez uznanie ich za wtórne,
- zaniechaniu zestawienia i porównania treści i zgodności 3 dokumentów historii rachunku bankowego, podczas gdy pozostawały one ze sobą w sprzeczności,
- przyznaniu wiarygodności historii rachunku załączonej do pozwu, podczas gdy kwoty tam wskazane różniły się od kwot w pozostałych dokumentach z rzeczonego rachunku,
- nieuzasadnionym uznaniu, że pozwany nie kwestionował treści i prawidłowości sporządzenia historii rachunku bankowego załączonej do pozwu,
- niezasadnym w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uznaniu, że powód skutecznie wypowiedział pozwanemu umowę,
- niezasadnym w świetle zgromadzonego materiału dowodowego uznaniu, że w sprawie doszło do niewłaściwego uznania długu w stosunku do całości roszczenia powoda;

- art. 123 § 1 ust. 2 k.c. i art. 124 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie w efekcie, że w sprawie pozwany doprowadził do wielokrotnego przerwania biegu terminu przedawnienia poprzez niewłaściwe uznanie długu, podczas gdy pozwany wykazał, że dokonując ewentualnych wpłat swoją wolą obejmował jedynie świadczenie w zakresie odsetek, nie zaś roszczenia głównego.

- art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że strona powodowa w sposób należyty wykazała wysokość roszczenia, podczas gdy ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynikało, że powód nie przedstawił dokumentów potwierdzających wysokość odsetek, ani podstawy dokonanej kapitalizacji odsetek; przedłożył sprzeczne ze sobą historie rachunku, w których kwoty różnią się od siebie wzajemnie.

- art. 69 prawa bankowego poprzez jego błędne zastosowanie, podczas gdy do umowy między stronami miała zastosowanie ustawa o elektronicznych środkach płatniczych.

- art. 120 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy stanowił podstawę do obliczania biegu terminu przedawnienia.

W świetle tak postawionych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z pozostawieniem temu sądowi do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się o tyle zasadna, że skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz W. S. kwoty 1 817 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że art. 378 § 1 k.p.c. nakłada na sąd odwoławczy obowiązek ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji, co oznacza nakaz wzięcia pod uwagę wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Granice apelacji wyznaczają ramy, w których sąd odwoławczy powinien rozpoznać sprawę na skutek jej wniesienia, określają je sformułowane w apelacji zarzuty i wnioski, które implikują zakres zaskarżenia, a w konsekwencji kognicję sądu apelacyjnego (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015 r., V CSK 677/14, nie publik.). Jednocześnie w świetle uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania (III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55).

W kontekście powyższego, rozważając na wstępie najdalej idący zarzut apelacji, rację należy przyznać skarżącemu, iż w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy dokonał błędnych ustaleń w zakresie skuteczności dokonanego przez powoda wypowiedzenia zawartej z pozwanym umowy, co zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w tym zakresie czyni zasadnym.

W konsekwencji, należy pominąć w podstawie faktycznej ustalenie, że doszło do wypowiedzenia przedmiotowej umowy karty kredytowej, w pozostałym zakresie dzieląc ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd i instancji i przyjmując je za własne.

W ocenie Sądu Okręgowego, wypowiedzenie umowy karty kredytowej będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków, nie może być czynnością nagłą, zaskakującą dla kredytobiorcy, nawet jeżeli istnieją podstawy do podjęcia go zgodnie z treścią umowy. Wypowiedzenie umowy powinno być złożone samodzielnie i jednoznacznie sformułowane. W niniejszej sprawie, wobec zaistnienia nieterminowych spłat zadłużenia, co też było okolicznością bezsporną, wypowiedzenie wyżej powołanej umowy było możliwe, niemniej jednak, co też Sąd Rejonowy błędnie ocenił, zostało dokonane nieskutecznie. Przedłożony przez pozwanego dokument wypowiedzenia w sposób nieprawidłowy określa wypowiedzaną umowę, wskazując na datę jej zawarcia 9 września 2009 roku, podczas gdy umowa wiążąca strony postępowania była zawarta 3 września 2009 roku. Ponadto, pozwany nie wykazał, ażeby przedmiotowe wypowiedzenie zostało skutecznie doręczone pozwanemu, a wobec kwestionowania tej okoliczności przez pozwanego w toku procesu, na powodzie spoczywał ciężar dowodu w tym przedmiocie.

Zgodnie z obowiązującą w procesie cywilnym zasadą, obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, LEX Nr 29440). Tym samym, jeżeli chodzi o rozkład ciężaru dowodu, to powód powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę jego żądania, tj. okoliczności prawo tworzące, a druga strona, jeżeli faktów tych nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących to prawo. Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu rozumieć należy z jednej strony, jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu (por. wyroki Sądu Najwyższego - z dnia 11 grudnia 2007 roku, II CSK 332/07, LEX Nr 623796, z dnia 07 listopada 2007 roku,

II CSK 293/07, Legalis Nr 162518). Powód, upatrując podstawy roszczenia w skutecznym wypowiedzeniu zawartej z pozwanym umowy, winien był ten fakt wykazać. Tymczasem, poza przedłożeniem dokumentu wypowiedzenia oraz dowodu jego nadania pocztą, powód nie przedstawił dowodu doręczenia wypowiedzenia pozwanemu. Dokonując samodzielnie oceny zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd Okręgowy nie stwierdził, ażeby przedmiotowy dokument został pozwanemu skutecznie doręczony. W aktach brak jest potwierdzenia doręczenia pozwanemu wypowiedzenia, co w sytuacji, gdy skarżący zaprzecza otrzymaniu takiego dokumentu, a co należy powtórnie zaakcentować, nie pozwala na uznanie, że oświadczenie woli zawarte w treści wypowiedzenia do niego dotarło (art.61 § 1 k.c.). Pamiętać bowiem należy, że wypowiedzenie jest oświadczeniem woli podmiotu je składającego, zatem zarówno forma, treść jak i prawidłowość doręczenia oświadczenia ma wiodące znaczenie dla ustalenia wymagalności roszczenia, co w niniejszej sprawie nie nastąpiło.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że skoro powód nie złożył pozwanemu ważnego i skutecznego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, zatem nie nastąpił skutek w postaci wymagalności całego zobowiązania. Oznacza to więc, iż umowa nadal jest ważna, a kwota dochodzona pozwem nie stała się wymagalna. Tym samym żądanie zapłaty całości zadłużenia wynikającego z umowy było przedwczesne i jako takie podlegało oddaleniu.

W związku z powyższym, pozostałe zarzuty apelacji stały się bezprzedmiotowe, aczkolwiek odnotowania wymaga, że przedstawienie przez powoda dwóch dokumentów historii rachunku z danymi raz pozwanego, a raz osoby trzeciej jest wysoce naganne i nie stwarza warunków zaufania do profesjonalnego podmiotu, jakim jest bank.

Konsekwencją zmiany zaskarżonego wyroku była modyfikacja orzeczenia o kosztach procesu po myśli art. 98 k.p.c. Powód przegrał postępowanie przed Sądem I instancji, zatem winien jest ponieść koszty procesu poniesione przez stronę przeciwną, na które składa się kwota 1.800 zł z tytułu zastępstwa procesowego, określona na podstawie § 2 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) oraz kwota 17 zł z tytułu opłaty skarbowej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok, orzekając jak w sentencji.

Wobec uwzględnienia apelacji pozwanego, zasądzono od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania apelacyjnego w oparciu o art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, ustalone na kwotę 900 zł na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

Sąd II instancji, na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Skierniewicach w kwotę 437 zł tytułem opłaty od apelacji, od uiszczenia której pozwany był zwolniony.